

Ustawa

z dnia 2009 r.

o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych

Art. 1

W ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U. z 2000 r. Nr 14, poz. 176, z późn. zm.¹⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 5a pkt 20 otrzymuje brzmienie:

„20) małym podatniku – oznacza to podatnika, z zastrzeżeniem art. 22k ust. 13, u którego wartość przychodu ze sprzedaży (wraz z kwotą należnego podatku od towarów i usług) nie przekroczyła w poprzednim roku podatkowym wyrażonej w złotych kwoty odpowiadającej równowartości 1 200 000 euro; przeliczenia kwot wyrażonych w euro dokonuje się według średniego kursu euro ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski na pierwszy dzień roboczy października poprzedniego roku podatkowego, w zaokrągleniu do 1 000 zł.”;

2) w art. 22 ust. 7b otrzymuje brzmienie:

„7b. Koszty prac rozwojowych mogą być zaliczane do kosztów uzyskania przychodów:

1) w dacie ich poniesienia według zasad, o których mowa w ust. 5d lub 6b albo

2) jednorazowo w roku podatkowym, w którym zostały zakończone, albo

3) poprzez odpisy amortyzacyjne dokonywane zgodnie z art. 22m ust. 1 pkt 3 od wartości niematerialnych i prawnych, o których mowa w art. 22b ust. 2 pkt 2.”;

3) w art. 22k dodaje się ust. 13 w brzmieniu:

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2000 r. Nr 22, poz. 270, Nr 60, poz. 703, Nr 70, poz. 816, Nr 104, poz. 1104, Nr 117, poz. 1228 i Nr 122, poz. 1324, z 2001 r. Nr 4, poz. 27, Nr 8, poz. 64, Nr 52, poz. 539, Nr 73, poz. 764, Nr 74, poz. 784, Nr 88, poz. 961, Nr 89, poz. 968, Nr 102, poz. 1117, Nr 106, poz. 1150, Nr 110, poz. 1190, Nr 125, poz. 1363 i 1370 i Nr 134, poz. 1509, z 2002 r. Nr 19, poz. 199, Nr 25, poz. 253, Nr 74, poz. 676, Nr 78, poz. 715, Nr 89, poz. 804, Nr 135, poz. 1146, Nr 141, poz. 1182, Nr 169, poz. 1384, Nr 181, poz. 1515, Nr 200, poz. 1679 i Nr 240, poz. 2058, z 2003 r. Nr 7, poz. 79, Nr 45, poz. 391, Nr 65, poz. 595, Nr 84, poz. 774, Nr 90, poz. 844, Nr 96, poz. 874, Nr 122, poz. 1143, Nr 135, poz. 1268, Nr 137, poz. 1302, Nr 166, poz. 1608, Nr 202, poz. 1956, Nr 222, poz. 2201, Nr 223, poz. 2217 i Nr 228, poz. 2255, z 2004 r. Nr 29, poz. 257, Nr 54, poz. 535, Nr 93, poz. 894, Nr 99, poz. 1001, Nr 109, poz. 1163, Nr 116, poz. 1203, 1205 i 1207, Nr 120, poz. 1252, Nr 123, poz. 1291, Nr 162, poz. 1691, Nr 210, poz. 2135, Nr 263, poz. 2619 i Nr 281, poz. 2779 i 2781, z 2005 r. Nr 25, poz. 202, Nr 30, poz. 262, Nr 85, poz. 725, Nr 86, poz. 732, Nr 90, poz. 757, Nr 102, poz. 852, Nr 143, poz. 1199 i 1202, Nr 155, poz. 1298, Nr 164, poz. 1365 i 1366, Nr 169, poz. 1418 i 1420, Nr 177, poz. 1468, Nr 179, poz. 1484, Nr 180, poz. 1495 i Nr 183, poz. 1538, z 2006 r. Nr 46, poz. 328, Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 107, poz. 723, Nr 136, poz. 970, Nr 157, poz. 1119, Nr 183, poz. 1353 i 1354, Nr 217, poz. 1588, Nr 226, poz. 1657 i Nr 249, poz. 1824, z 2007 r. Nr 35, poz. 219, Nr 99, poz. 658, Nr 115, poz. 791 i 793, Nr 176, poz. 1243, Nr 181, poz. 1288, Nr 191, poz. 1361 i 1367, Nr 192, poz. 1378 i Nr 211, poz. 1549 oraz z 2008 r. Nr 97, poz. 623, Nr 141, poz. 888, Nr 143, poz. 894, Nr 209, poz. 1316, Nr 220, poz. 1431 i 1432 i Nr 223, poz. 1459.

„13. W przypadku spółki niemającej osobowości prawnej kwota limitu odpisów amortyzacyjnych, o której mowa w ust. 7, dotyczy spółki. W zakresie, o którym mowa w ust. 7, za małego podatnika uznaje się spółkę niemającą osobowości prawnej, jeżeli wartość jej przychodów, o których mowa w art. 5a pkt 20 nie przekroczyła kwoty określonej w tym przepisie.”;

4) po art. 52e dodaje się art. 52f w brzmieniu:

„Art. 52f.1. W latach podatkowych 2009 i 2010 kwota limitu odpisów amortyzacyjnych, o której mowa w art. 22k ust. 7, wynosi 100 000 euro w każdym z tych lat podatkowych.

2. Podatnicy, którzy w roku 2008 lub 2009 rozpoczęli prowadzenie działalności gospodarczej, mogą zgodnie z zasadami określonymi w art. 22k ust. 7-13, dokonywać odpisów amortyzacyjnych, do kwoty limitu określonej w ust. 1, także w roku podatkowym następującym bezpośrednio po roku podatkowym, w którym rozpoczęli prowadzenie działalności gospodarczej.”.

Art. 2

W ustawie z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz.U. z 2000 r. Nr 54, poz. 654, z późn. zm.²⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 4a pkt 10 otrzymuje brzmienie:

„10) małym podatniku – oznacza to podatnika, z zastrzeżeniem art. 16k ust. 13, u którego wartość przychodu ze sprzedaży (wraz z kwotą należnego podatku od towarów i usług) nie przekroczyła w poprzednim roku podatkowym wyrażonej w złotych kwoty odpowiadającej równowartości 1 200 000 euro; przeliczenia kwot wyrażonych w euro dokonuje się według średniego kursu euro ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski na pierwszy dzień roboczy października poprzedniego roku podatkowego, w zaokrągleniu do 1 000 zł.”;

2) w art. 15 ust. 4a otrzymuje brzmienie:

„4a. Koszty prac rozwojowych mogą być zaliczane do kosztów uzyskania przychodów:

- 1) w dacie ich poniesienia według zasad, o których mowa w ust. 4e albo
- 2) jednorazowo w roku podatkowym, w którym zostały zakończone, albo
- 3) poprzez odpisy amortyzacyjne dokonywane zgodnie z art. 16m ust. 1 pkt 3 od wartości niematerialnych i prawnych, o których mowa w art. 16b ust. 2 pkt 3.”;

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2000 r. Nr 60, poz. 700 i 703, Nr 86, poz. 958, Nr 103, poz. 1100, Nr 117, poz. 1228 i Nr 122, poz. 1315 i 1324, z 2001 r. Nr 106, poz. 1150, Nr 110, poz. 1190 i Nr 125, poz. 1363, z 2002 r. Nr 25, poz. 253, Nr 74, poz. 676, Nr 93, poz. 820, Nr 141, poz. 1179, Nr 169, poz. 1384, Nr 199, poz. 1672, Nr 200, poz. 1684 i Nr 230, poz. 1922, 2003 r. Nr 7, poz. 79, Nr 45, poz. 391, Nr 96, poz. 874, Nr 137, poz. 1302, Nr 180, poz. 1759, Nr 202, poz. 1957, Nr 217, poz. 2124 i Nr 223, poz. 2218, z 2004 r. Nr 6, poz. 39, Nr 29, poz. 257, Nr 54, poz. 535, Nr 93, poz. 894, Nr 116, poz. 1203, Nr 121, poz. 1262, Nr 123, poz. 1291, Nr 146, poz. 1546, Nr 171, poz. 1800, Nr 210, poz. 2135 i Nr 254, poz. 2533, z 2005 r. Nr 25, poz. 202, Nr 57, poz. 491, Nr 78, poz. 684, Nr 143, poz. 1199, Nr 155, poz. 1298, Nr 169, poz. 1419 i 1420, Nr 179, poz. 1484, Nr 180, poz. 1495 i Nr 183, poz. 1538, z 2006 r. Nr 94, poz. 651, Nr 107, poz. 723, Nr 136, poz. 970, Nr 157, poz. 1119, Nr 183, poz. 1353, Nr 217, poz. 1589 i Nr 251, poz. 1847, z 2007 r. Nr 165, poz. 1169, Nr 171, poz. 1208 i Nr 176, poz. 1238 oraz z 2008 r. Nr 141, poz. 888 i Nr 209, poz. 1316.

3) w art. 16k dodaje się ust. 13 w brzmieniu:

„13. W przypadku spółki niemającej osobowości prawnej kwota limitu odpisów amortyzacyjnych, o której mowa w ust. 7, dotyczy spółki. W zakresie, o którym mowa w ust. 7, za małego podatnika uznaje się spółkę niemającą osobowości prawnej, jeżeli wartość jej przychodów, o których mowa w art. 4a pkt 10 nie przekroczyła kwoty określonej w tym przepisie.”;

4) po art. 38c dodaje się art. 38d w brzmieniu:

„Art. 38d.1. W latach podatkowych rozpoczynających się w 2009 i 2010 kwota limitu odpisów amortyzacyjnych, o której mowa w art. 16k ust. 7, wynosi 100 000 euro w każdym z tych lat podatkowych.

2. Podatnicy, którzy w roku 2008 lub 2009 rozpoczęli prowadzenie działalności, mogą zgodnie z zasadami określonymi w art. 16k ust. 7-13, dokonywać odpisów amortyzacyjnych, do kwoty limitu określonej w ust. 1, także w roku podatkowym następującym bezpośrednio po roku podatkowym, w którym rozpoczęli prowadzenie działalności.

3. Przepisu ust. 2 nie stosuje się do podatników, których pierwszy rok podatkowy kończy się w dniu 31 grudnia 2010 r.”.

Art. 3

Do kosztów prac rozwojowych, rozpoczętych przed dniem 1 stycznia 2009 r. stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 4

1. Podatnicy, którzy w związku z podwyższeniem limitu przychodów, o którym mowa w art. 5a pkt 20 ustawy wymienionej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą i art. 4a pkt 10 ustawy wymienionej w art. 2, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stali się małymi podatnikami, mogą wpłacać zaliczki kwartalne, o których mowa w art. 44 ust. 3g ustawy wymienionej w art. 1 oraz w art. 25 ust. 1b ustawy wymienionej w art. 2, począwszy od pierwszego kwartału następującego po kwartale, w którym weszła w życie niniejsza ustawa.

2. Przepis ust. 1 stosuje się pod warunkiem, że zawiadomienie, o którym mowa w art. 44 ust. 3i ustawy wymienionej w art. 1 oraz w art. 25a ust. 1e ustawy wymienionej w art. 2, podatnicy złożą w terminie do 20 dnia drugiego miesiąca kwartału następującego po kwartale, w którym weszła w życie niniejsza ustawa.

Art. 5

Ustawa ma zastosowanie do uzyskanych dochodów (poniesionych strat) od dnia 1 stycznia 2009 r., z tym że do podatników podatku dochodowego od osób prawnych, którzy rozpoczęli działalność w 2008 r., a których rok podatkowy jest inny niż kalendarzowy i zakończy się po dniu 31 grudnia 2008 r., do końca przyjętego przez siebie roku podatkowego przepisy art. 38d ustawy wymienionej w art. 2, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie mają zastosowania.

Art. 6

Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Uzasadnienie

Plan Stabilności i Rozwoju przewiduje wprowadzenie ułatwień dla podmiotów prowadzących działalność innowacyjno-rozwojową. Zawiera również instrumenty mające na celu zwiększenie skłonności do inwestowania, w szczególności dla małych firm, oraz rozpoczynania działalności przez nowe podmioty. Inwestycje w tych firmach powinny powodować wzrost zatrudnienia, a ponadto koszty zatrudnienia są niższe niż w dużych firmach. Projekt ustawy zawiera również zmianę definicji małego podatnika, poprzez dostosowanie do przepisów ustawy o podatku od towarów i usług.

Definicja małego podatnika

Projekt zakłada zmianę definicji małego podatnika polegającą na zwiększeniu limitu przychodów warunkujących status małego podatnika z 800 000 euro do 1 200 000 euro. Zmiana ta ma na celu dostosowanie do przepisów ustawy o podatku od towarów i usług wchodzących w życie z dniem 1 stycznia 2009 r. Propozycja ta jest zbieżna również z limitem przychodów obligujących do prowadzenia ksiąg rachunkowych, zgodnie z ustawą o rachunkowości.

Ponadto w celu wyeliminowania wątpliwości jednoznacznie zapisano w ustawach o podatkach dochodowych, iż w przypadku spółki niemającej osobowości prawnej kwota limitu odpisów amortyzacyjnych dotyczy spółki. Jednocześnie wyraźnie wskazano, że dla celów jednorazowej amortyzacji, za małego podatnika uznaje się spółkę, jeżeli wartość jej przychodów, o których mowa w art. 5a pkt 20 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych i art. 4a pkt 10 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, nie przekroczyła kwoty 1.200.000 euro.

Koszty prac rozwojowych

Koszty prac rozwojowych w przypadku ich pozytywnego zakończenia, którego wynik może być wykorzystywany na potrzeby działalności gospodarczej podatnika podlegają obecnie amortyzacji podatkowej pod warunkiem, że:

- a) produkt lub technologia wytwarzania są ściśle ustalone, a dotyczące ich koszty prac rozwojowych wiarygodnie określone, oraz

- b) techniczna przydatność produktu lub technologii została przez podatnika odpowiednio udokumentowana i na tej podstawie podatnik podjął decyzję o wytwarzaniu tych produktów lub stosowaniu technologii, oraz
- c) koszty prac rozwojowych zostaną pokryte spodziewanymi przychodami ze sprzedaży tych produktów lub zastosowania technologii.

Amortyzacja tych wartości niematerialnych i prawnych nie może być krótsza niż 12 miesięcy. W przypadku, gdy prace rozwojowe nie zakończyły się wynikiem pozytywnym mogą być one uznane bezpośrednio za koszt podatkowy w roku, w którym nastąpiło ich zakończenie.

Wydatki poniesione na prace badawcze i naukowe są zaliczane natomiast do kosztów uzyskania przychodów w dacie ich poniesienia, o ile związane są z prowadzoną przez podatnika działalnością i osiąganymi przez niego przychodami. Na gruncie przepisów podatkowych do kosztów uzyskania przychodów zaliczane są również te koszty, które nie można powiązać z konkretnym przychodem, jeżeli ich poniesienie jest niezbędne w celu prawidłowego funkcjonowania podatnika. W tym przypadku podstawę materialnoprawną do kwalifikacji tych wydatków bezpośrednio do kosztów podatkowych jest ogólna definicja, zgodnie z którą kosztami uzyskania przychodów są koszty poniesione w celu osiągnięcia przychodów lub zachowania albo zabezpieczenia źródła przychodów.

W wyniku proponowanych zmian ustaw podatkowych, podatnicy będą mieli prawo wyboru zaliczenia kosztów prac rozwojowych do kosztów podatkowych w dacie ich poniesienia (tj. ujęcia tych kosztów w księgach rachunkowych) lub jednorazowo po ich zakończeniu albo poprzez odpisy amortyzacyjne od wartości niematerialnej i prawnej, jeżeli podejmą decyzję o ich amortyzacji. Umożliwienie przedsiębiorcom pełnego i bieżącego rozliczenia ponoszonych kosztów prac rozwojowych już w trakcie ich trwania może przyczynić się do istotnego wsparcia prorozwojowego.

Jednorazowa amortyzacja

Zmiany ustaw podatkowych przewidują także preferencje dotyczącą przyspieszonej metody jednorazowej amortyzacji. Metodę tę mogą stosować podatnicy w roku podatkowym, w którym rozpoczęli działalność oraz mali podatnicy. Mali podatnicy i rozpoczynający działalność w latach 2009-2010 uzyskają prawo zaliczenia do kosztów podatkowych wydatków poniesionych na inwestycje do wysokości 100 000 euro, w postaci jednorazowo dokonywanych odpisów amortyzacyjnych. Instrumentem tym objęte zostały również firmy, które rozpoczęły działalność w 2008 r.

W ramach tej metody amortyzacji podlegają środki trwałe z grupy 3-8 KŚT, z wyłączeniem samochodów osobowych. Obejmuje ona zarówno nabyte jak i wytworzone, nowe jak i używane oraz ulepszone środki trwałe. Zasadniczy warunek metody jednorazowej amortyzacji polega na tym, aby w roku podatkowym łączna kwota dokonanych według tej metody odpisów amortyzacyjnych od środków trwałych wprowadzonych w tym roku do ewidencji nie przekroczyła równowartości kwoty 50 000 euro. W latach 2009-2010 limit ten będzie wynosił 100 000 euro.

Mali podatnicy oraz firmy rozpoczynające działalność w okresie 2009- 2010 będą inwestować i korzystać z przyspieszonej amortyzacji w wyniku jednorazowo dokonywanych odpisów amortyzacyjnych do wysokości nieprzekraczającej w roku podatkowym równowartości kwoty 100 000 euro. Dla podatników rozpoczynających działalność w 2008 r. limitu 100 000 euro będzie przysługiwał w roku następującym bezpośrednio po roku podatkowym, w którym rozpoczęli działalność, tj. w 2009 r. Limit będzie stosowany w każdym roku podatkowym odrębnie, z tym że jego wysokość nie może przekroczyć kwoty 100 000 euro, niezależnie od zbiegu uprawnień. Metoda jednorazowej amortyzacji będzie stanowić w dalszym ciągu uproszczoną formę pomocy de minimis.

Ocena Skutków Regulacji

1. Wskazanie podmiotów, na które oddziałuje ustawa

Ustawa będzie miała zastosowanie do podatników podatków dochodowych.

2. Cel wprowadzenia ustawy

Zapewnienie realizacji założeń wynikających z ogłoszonego Planu Stabilności i Rozwoju poprzez wprowadzenie ułatwień dla podmiotów prowadzących działalność innowacyjno-rozwojową oraz podatników rozpoczynających działalność i podatników posiadających status małego podatnika

3. Konsultacje społeczne

Projekt ustawy zostanie przesłany do konsultacji społecznych organizacjom zrzeszającym pracodawców i przedsiębiorców oraz związkom zawodowym.

Projekt zostanie zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Finansów – www.mofnet.gov.pl.

4. Skutki wprowadzenia ustawy

Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych – szacuje się, że wprowadzenie proponowanych rozwiązań wpłynie na zmniejszenie dochodów sektora finansów publicznych w 2009 r. z tytułu:

- 1) podatku dochodowego od osób fizycznych w kwocie 200 mln zł, z tego w wyniku:
 - zmiany zasad zaliczania do kosztów uzyskania przychodów kosztów prac rozwojowych - 92 mln zł,
 - podwyższenia limitu jednorazowego odpisu amortyzacji z 50.000 euro do 100.000 euro (wzrost o 50.000 euro) – 108 mln zł.

Wprowadzenie powyższych rozwiązań wpłynie na obniżenie dochodów budżetu państwa z podatku dochodowego od osób fizycznych w kwocie 103 mln zł, a budżetów jednostek samorządu terytorialnego w kwocie - 97 mln zł (przy uwzględnieniu łącznego wskaźnika udziału jednostek samorządu we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych – 48,57%),

- 2) podatku dochodowego od osób prawnych w kwocie 181 mln zł, z tego w wyniku:

- zmiany zasad zaliczania do kosztów uzyskania przychodów kosztów prac rozwojowych - 83 mln zł,
- podwyższenia limitu jednorazowego odpisu amortyzacji z 50.000 euro do 100.000 euro (wzrost o 50.000 euro) – 98 mln zł.

Wprowadzenie powyższych rozwiązań wpłynie na obniżenie dochodów budżetu państwa z podatku dochodowego od osób prawnych w kwocie 141 mln zł, a budżetów jednostek samorządu terytorialnego w kwocie - 40 mln zł (przy uwzględnieniu łącznego wskaźnika udziału jednostek samorządu we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych – 22,11%).

Powyższe wielkości uwzględniają podwyższenie limitu przychodów warunkujących status małego podatnika z 800.000 euro do 1.200.000 euro.

Wpływ regulacji na rynek pracy – ustawa powinna wpłynąć pozytywnie na rynek pracy w wyniku wprowadzenia korzystnych rozwiązań podatkowych, co powinno się przełożyć na lepszą sytuację finansową podatników umożliwiającą utrzymanie zatrudnienia lub ewentualne jego zwiększenie.

Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość – ustawa wpłynie pozytywnie na konkurencyjność poprzez większe możliwości podatkowanego rozliczania kosztów prac rozwojowych. Również pozytywny powinien być wpływ na przedsiębiorczość poprzez rozwój już istniejących przedsiębiorstw, powstanie nowych, jak też na rozwój ich kooperantów.

Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionów – ustawa wpłynie pozytywnie na sytuację i rozwój regionów.